

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 114/17
Luxembourg, 9. november 2017

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-359/16
Ömer Altun in drugi/Openbaar Ministerie

Generalni pravobranilec H. Saugmandsgaard Øe meni, da nacionalnemu sodišču v primeru goljufije ni treba uporabiti potrdila o sistemu socialnega varstva napotениh delavcev v Evropski uniji

Goljufija v zvezi z izdajo potrdil E 101 za napotene delavce pomeni grožnjo za skladnost sistemov socialne varnosti držav članic, je oblika nelojalne konkurence in ogroža enakost delovnih pogojev na nacionalnih trgih dela

V okviru pregleda zaposlenosti delavcev belgijske družbe, ki je dejavna v gradbenem sektorju (Absa), je belgijska socialna inšpekcija ugotovila, da ta družba že nekaj let skoraj ni imela zaposlenih in je vsa fizična dela oddala bolgarskim podjetjem kot podizvajalcem. Ta v Bolgariji praktično niso poslovala ter so delno ob vključitvi drugih belgijskih družb in v sodelovanju z njimi delavce napotila v Belgijo, da bi kot podizvajalci izvajali dela za družbo Absa. Zaposlitev zadevnih delavcev belgijskemu nosilcu, ki je pristojen za pobiranje prispevkov za socialno varnost, ni bila prijavljena, saj so ti delavci imeli potrdila E 101, ki jih je izdal pristojni bolgarski nosilec in s katerimi je bila potrjena njihova vključenost v bolgarski sistem socialnega varstva.¹

Belgijski organi so na pristojni bolgarski nosilec naslovili obrazloženo zaprosilo za odvzem zadevnih potrdil, vendar se zadnjenavedeni o tem zaprosilu ni izrekel. Nato so sprožili sodne postopke zoper odgovorne v podjetju kot delodajalce, zaposlene ali pooblaščenice, prvič, ker so dopustili ali poskrbeli za to, da tujec, ki ne sme dlje kot tri mesece prebivati v Belgiji oziroma se za stalno naseliti v njej, dela, ne da bi si prej pridobil delovno dovoljenje, drugič, ker nosilcu, ki je pristojen za pobiranje prispevkov za socialno varnost, niso sporočili zakonsko določenih podatkov in, tretjič, ker niso prijavili delavcev pri belgijskemu uradu za socialno varnost.

Hof van beroep Antwerpen (pritožbeno sodišče v Antwerpnu, Belgija) je s sodbo z dne 10. septembra 2015 zadevne osebe obsodilo, pri čemer je ugotovilo, da so bila potrdila E 101 pridobljena „na podlagi goljufije, tako da so se navedla neresnična dejstva za izognitev pogojem, ki na podlagi prava Skupnosti veljajo za napotitev, in tako za pridobitev koristi, ki je zadevne osebe brez tega goljufivega ravnanja ne bi mogle pridobiti“.

Hof van Cassatie (kasacijsko sodišče, Belgija), ki odloča o zadevi, je Sodišču postavilo vprašanje za predhodno odločanje. Izvedeti želi, ali lahko sodišče države članice gostiteljice razveljavi ali zavrne potrdilo E 101, če iz dejanskega stanja, o katerem odloča, izhaja, da je bilo navedeno potrdilo pridobljeno ali se je uveljavljalo na podlagi goljufije.

Generalni pravobranilec Henrik Saugmandsgaard Øe v današnjih sklepnih predlogih Sodišču predlaga, naj odloči, da potrdilo E 101 za sodišče države članice gostiteljice ni zavezujoče, če to ugotovi, da je bilo to potrdilo pridobljeno ali se je uveljavljalo z goljufijo. V takem primeru navedenemu sodišču tega potrdila ni treba uporabiti.

¹ To potrdilo E 101 ustreza standardnemu obrazcu, ki ga sestavi Upravna komisija za socialno varnost delavcev migrantov pri Evropski komisiji. Od 1. maja 2010 je potrdilo E 101 prenosni dokument A1 v skladu z Uredbo (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72) in Uredbo št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL 2009, L 284, str. 1).

Generalni pravobranilec najprej opozarja na ustaljeno sodno prakso Sodišča, v skladu s katero potrdilo E 101 nosilce države članice gostiteljice zavezuje. Iz tega izhaja, da sodišče te države članice ni pristojno za preverjanje veljavnosti tega potrdila, dokler ni odvzeto ali razglašeno za neveljavno. Vendar generalni pravobranilec poudarja, da je vprašanje kasacijskega sodišča novo. V tej zadevi je namreč Sodišče pozvano, naj odloči, ali preudarki, na katerih temelji njegova sodna praksa v zvezi z zavezujočo naravo potrdila E 101, veljajo tudi, kadar sodišče države članice gostiteljice ugotovi goljufijo.

V zvezi s tem navaja, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča pravni subjekti na določbe prava Unije ne smejo sklicevati za goljufijo ali zlorabo. To pomeni, da se zadevne osebe v takem položaju na zadevno potrdilo ne morejo sklicevati in da se uporabi splošno pravilo, po katerem za delavca velja zakonodaja države članice, na ozemlju katere je zaposlen.

Generalni pravobranilec, dalje, meni, da bi drugačna rešitev privedla do nesprejemljivega rezultata. Ohranjanje zavezujoče narave potrdila, kadar sodišče države članice gostiteljice ugotovi goljufijo, bi namreč pomenilo, prvič, da bi odgovorni za goljufijo lahko imeli korist zaradi goljufivega ravnanja in, drugič, da bi moralo sodišče v nekaterih primerih goljufijo dopustiti ali celo podpirati. Poleg tega goljufija v zvezi z izdajo potrdil E 101 pomeni grožnjo za skladnost sistemov socialne varnosti držav članic. Prav tako je uporaba potrdil, ki so bila pridobljena ali so se uveljavljala na podlagi goljufije, oblika nelojalne konkurence in ogroža enakost delovnih pogojev na nacionalnih trgih dela.

Pojasnjuje pa, da je treba goljufijo dokazati v okviru kontradiktornega postopka z zakonskimi zaščitnimi ukrepi za zadevne osebe in ob upoštevanju njihovih temeljnih pravic, predvsem pravice do učinkovitega pravnega sredstva. V tem okviru morajo pristojni organi dokazati obstoj goljufije, in sicer morajo pravno zadostno dokazati, prvič, da v obravnavani zadevi pogoji, na podlagi katerih je bilo potrdilo izdano, niso izpolnjeni (objektivni element) in, drugič, da so zadevne osebe dejstvo, da ti pogoji niso bili izpolnjeni, namerno prikrile (subjektivni element). Sodišče države članice gostiteljice lahko le v teh posebnih okoliščinah sklepa o obstoju goljufije, kar temu sodišču omogoča, da potrdila ne uporabi.

Nazadnje, generalni pravobranilec glede pravnih posledic ugotovitve goljufije poudarja, da se pristojnost sodišča države članice gostiteljice omejuje na neuporabo potrdila in da ima ugotovitev goljufije učinke le za pristojne organe te države članice.

OPOZORILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OPOZORILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletni strani CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki s predstavitve sklepnih predlogov so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106